

CHRONICLE

NOVINY PRAŽSKÉHO STUDENTSKÉHO SUMMITU
PRAGUE STUDENT SUMMIT NEWSPAPER

XXIII. ROČNÍK 04.
27. LEDNA 2018

MEZINÁRODNÍ VZTAHY
USA ve studené válce

ČESKÉ POLITICKÉ MYŠLENÍ
Češi a Rusko

HODNOCENÍ PROJEVŮ

s. 04

s. 11

s. 15

Tomáš Brolík: „Není možné žít neustále ve strachu z ruské invaze“

Na Ukrajině je válka... proč o tom v novinách víc nečteme?

Protože nás teď zajímají jiné věci a protože tam umírají jenom dva lidi denně, a to je málo...

A je to málo?

Je to samozřejmě strašně moc. A i kdyby to bylo hrozně daleko, tak je to strašně moc, ale uprchlická krize, volby v Americe, brexit... A tisíce dalších věcí... každý teroristický útok je vlastně zajímavější nebo se dotýká lidí víc než něco, co se děje „někde v Rusku“ a je to pořád dva roky stejné. Ono se o tom dost těžko píše, když je to pořád dva roky stejné.

Psal jsi o minách a dnu, kdy nikdo nezemřel. Jak to dnes na Ukrajině vypadá?

Moc věcí se nezměnilo. Naposledy se tam fakt hodně střílelo zhruba před dvěma lety, ale od té doby se občas sice střílí trochu víc, nicméně je to v podstatě pod rozlišovací schopnost všech mimo Ukrajinu. A vlastně už i pro lidi na Ukrajině... Ukrajinská média mají každý den rubriku „východní Ukrajina“ a tu už vlastně ani v Kyjevě nečtou, protože se pořád opakuje: „včera dva zemřeli, čtyři zranění“, výjimečně nikdo nezemřel, ale další den to jsou zase další tři... To se nedá sledovat s nějakou excitací.

Když se před třemi lety psalo, že je ta situace nepředvídatelná, tak to už dnes neplatí? Každý ví, co se stane dnes nebo zítra?

To ne, to samozřejmě neví, ale když nad tebou visí auto, tak první tři dny jsi z toho nervózní, protože může kdykoli spadnout... ale za další týden už žiješ normálně s vědomím, že sice může kdykoli spadnout, ale nemůžeš neustále žít ve strachu z ruské invaze. Ta samozřejmě nastat může, ale to ti nebrání žít normální život – ať už v Kyjevě, nebo v Praze, nebo dvacet kilometrů od válečné linie.

Takže dvacet kilometrů od linie taky žádný velký stres?

Ne, dvacet kilometrů od linie je ta situace samozřejmě úplně jiná, protože tam každý zná někoho na druhé straně. Každý má rodinu nebo kamarády přímo na linii. Ale lidi, na které se nedostřelí, se neprobouzejí s děsem ze smrti, jako lidi přímo na linii, kteří spí už dva roky v krytech.

Jak těsně ses jako reportér setkal s válečnou realitou?

Předem jsme se rozhodli, že záběry z boje nebudeme dělat. Nejsme Reuters, oni to vždycky udělají líp. Mají víc možností a je to bezpečnější, protože mají mnohem víc peněz. Být přímo tam mělo smysl v první světové válce, aby lidi věděli, jak vypadá válka. Dneska to ví úplně každý. Na bojová pole jsem nejezdil a když, tak omylem, že jsem třeba zabloudil anebo nás autobus vysadil a bylo to docela blbý, ale většinu času jsem strávil v okolních vesnicích, které nebyly přímo v zóně.

Když to začalo, tak jsem byl celou dobu v Doněcku a to město ostřelovali a občas spadla bomba do města, třeba před supermarket. Nešlo se s tím nesetkat, ale nebylo to tak, že by všichni běhali městem a hledali kryt. Když žiješ dva týdny ve městě, které ostřelují, tak se s tím naučíš žít... První týden se bojíš, další tři dny si dáváš pozor, ale pak si řekneš: „co já vlastně můžu dělat“ – a teď nemluvím o sobě, ale o těch lidech, co tam žijí – „když se někdo támhle za kopcem rozhodne namířit dělo tímto směrem a zmáčkne to, tak s tím nemůžu udělat vůbec nic“. Takže jdeš na nákup a buď to tam spadne, nebo nespadne. A občas spadne, to je pravda.

Jednou jsem si šel koupit snídani a spadla tam bomba do auta. Zabilo to ty lidi v autě, střepiny zabily asi tři lidi kolem a ty se na to díváš, říkáš si, že to je hrůza, pak přijedou hasiči a po chvíli si řekneš – tak co, asi jdeme na ten nákup... a jde se na nákup.

POKRAČOVÁNÍ NA →

s. 03

ÚVODNÍK

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

ráda bych vás jménem přípravného týmu Pražského studentského summitu uvítala v novém roce. Je před námi období plné nových příležitostí a výzev a já doufám, že jim společně vyjdeme vstříc. Zanedlouho nás čeká závěrečná konference XXIII. ročníku, která završí několikaměsíční přípravy a která pro vás bude unikátním vhledem do fungování diplomacie na té nejvyšší úrovni.

Summit však není jen o pouze o diplomatické simulaci. Je to projekt, který se vám snaží zábavnou cestou poskytnout informace, ke kterým se člověk ve škole běžně nedostane. V dnešní hektické době více než kdy dříve potřebujeme mladé, aktivní a vzdělané lidi, kteří budou chtít dělat něco nad rámec povinné školní docházky nebo výkonu povolání. Jste to vy, kdo budete v nadcházejících letech utvářet budoucnost naší země.

Bohužel jsou však na světě místa, kde mladí lidé nemají tolik možností jako vy. Jsou nuceni žít na území, kde zuří válka nebo společenské nepokoje, které jim jejich běžný život přinejmenším komplikují. Možná nežijí přímo v bojové zóně, ale žijí často v nesvobodě a ovzduší strachu.

Proto jsme tématem dnešního workshopu zvolili konflikty – dozvíte se něco víc o nových kybernetických polích, o budoucnosti války, žurnalistice v ozbrojených konfliktech nebo humanitárním právu. V *Chronicle* vás čeká rozhovor o válce na Ukrajině, článek o českých vztazích k Rusku nebo chování USA v dobách studené války. Ze všech těchto podkladů a materiálů můžete čerpat informace o tom, jak dnešní svět vypadá, a stavět na tom představu, jak jej učinit lepším. ■

Daniela Chvátalová

zástupkyně hlavní koordinátorky

MEDAILONKY HOSTŮ

Daniel P. Bagge

ŘEDITEL ODBORU KYBERNETICKÝCH BEZPEČNOSTNÍCH POLITIK

V rámci Národního centra kybernetické bezpečnosti je zodpovědný za implementaci Národní strategie kybernetické bezpečnosti a za ochranu kritické informační infrastruktury. Od roku 2013 je tajemníkem Rady pro kybernetickou bezpečnost a pravidelně přednáší o kybernetické bezpečnosti na světových fórech. Má vystudovanou německou vojenskou univerzitu v Mnichově, studoval také v Izraeli, Sýrii a Tunisu. ■

Vojtěch Bahenský

SPOLUPRACOVNÍK VÝZKUMNÉHO CENTRA AMO

Je interním doktorandem na Katedře mezinárodních vztahů na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, kde předtím vystudoval Bezpečnostní studia. Jeho odborným zaměřením jsou hybridní hrozby, hierarchie v mezinárodních vztazích a intervence v občanských válkách. Působil také jako zástupce hlavního koordinátora Pražského studentského summitu, nyní je místopředsedou Správní rady AMO. ■

Veronika Faltová

VEDOUcí KOMUNIKACE A MÉDIÍ RADY VLÁDY PRO ROVNOST ŽEN A MUŽŮ

Po studiu žurnalistiky a sociální politiky pokračovala na Masarykově univerzitě studiem personálního managementu, během něhož se podílela na řadě projektů včetně koordinace setkávání vrcholových manažerek nad tématy sladování pracovního a rodinného života. Zkušenosti má i z České televize a Českého rozhlasu, před nástupem na Úřad vlády působila v Oddělení mezinárodních vztahů Ministerstva kultury. ■

Věra Honusková

ODBORNÁ ASISTENTKA PRÁVNICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Působí na katedře mezinárodního práva, kde se věnuje právní úpravě uprchlictví a migrace. S ní získala praktické zkušenosti v Organizaci pro pomoc uprchlíkům či v advokátní kanceláři. Je členkou Výboru pro práva cizinců Rady vlády pro lidská práva či Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců při Ministerstvu vnitra. Zastupuje Českou republiku v evropské síti migračních a uprchlických expertů Odysseus Network. ■

František Novotný

SPOLUPRACOVNÍK AMO

Studuje bakalářský obor Politologie a mezinárodní vztahy na FSV UK v Praze a v současnosti se zajímá především o bezpečnost, konflikty a geopolitiku. Již třetím rokem působí na Pražském studentském summitu jako člen přípravného týmu, dříve zastával pozici generálního tajemníka Modelu NATO. ■

Vít Pohanka

ZAHRAŇIČNÍ ZPRAVODAJ ČESKÉHO ROZHLASU

Vystudoval češtinu a angličtinu, jistou dobu podnikal, než začal pracovat v České televizi. Po několika letech v Paříži jakožto programový pracovník UNESCO se stal redaktorem BBC, poté vstoupil do Českého rozhlasu, kde působí dodnes. Jako zpravodaj se pohyboval na Balkáně, v Bruselu při Evropské unii a NATO, ve Spojených státech, v Polsku i na Blízkém východě, kde se stal v roce 2004 jednou z obětí únosu tří českých novinářů. ■

Radan Šafařík

VEDOUcí ODDĚLENÍ SEKRETARIÁTU RADY VLÁDY PRO ROVNOST ŽEN A MUŽŮ

Na Masarykově univerzitě v Brně vystudoval kromě práv také mezinárodní vztahy, po studiu začal pracovat pro Úřad vlády v rámci jednotky pro genderovou rovnost. Tu stejně jako projekt To je rovnost! v současné době vede. Pravidelně se účastní konferencí a objevuje v médiích, kde komentuje postavení žen ve společnosti. ■

Miroslav Žižka

GENERÁLPORUČÍK V ZÁLOZE

Účastnil se mezinárodní mise v Bosně a Hercegovině, působil i jako šéf styčného týmu velitele SFOR pro Chorvatsko. Na generálním štábu pracoval jako ředitel zpravodajského odboru, předtím zastával pozici důstojníka operačního velitelství NATO v Brunssumu. Mezi lety 2008 až 2010 velel pozemním silám Armády ČR. Poté byl čtyři roky prvním zástupcem náčelníka generálního štábu. Do nedávna působil jako vojenský představitel ČR při NATO a EU. ■

ROZHOVOR

Rozhovor s Tomášem Borlíkem: „Není možné žít neustále ve strachu z ruské invaze“

POKRAČOVÁNÍ Z TITULNÍ STRANY

To je docela brutálně pragmatický přístup...

Ti lidi jinak nemůžou žít... můžeš jít domů se zhroutit, ale pak nemáš snídani a třeba už je vyprodané čerstvé ovoce a ty víš, že příští půlrok už nebudeš mít mandarinku. Těm lidem, co tam leží, už nepomůžeš – nebo samozřejmě, oni jim pomáhají, ale v jistém momentu zjistíš, že komu jsi pomoci mohl, jsi už pomohl a těm ostatním už pomoci nejde.

Jak vlastně v dnešní době taková válečná zóna vypadá? Mění se vůbec ještě hranice ovládaného území?

Při pohledu z velké výšky se asi nemění, posouvají se o pár centimetrů... sem tam se nějaká vesnička přisoupne tam, nějaká vesnička se přisoupne na druhou stranu, ale je to vesměs pořád stejné. Je tam docela široký pás mezi dvěma liniemi, kde se to mění a může měnit, ale v té zóně toho moc není, takže není moc o co stát a o co bojovat. Velká města jsou už stabilní. Letiště je zničené, za tím je Doněck, to Ukrajina nezíská, na druhé straně je Gorlivka, tu zase nezíská DNR.

Tak proč pořád pokračuje konflikt? Co je motivace?

Ukrajina se brání a ta válka je hrozně finančně i morálně vyčerpávající... A když jsi Rusko, tak se ti asi hodí ten konflikt udržovat... Ničím jiným to asi nejde vysvětlit, protože bez externích dodávek zbraní by ty dvě republiky vydržely asi tak měsíc. Ukrajině se to nehodí... jakkoli opozice říká, že je to pro prezidenta výhodné, protože může říkat „dejte mi pokoj, řeším válku, korupce jasně, ale válka je důležitější“...

Kde na tu válku Ukrajina bere peníze?

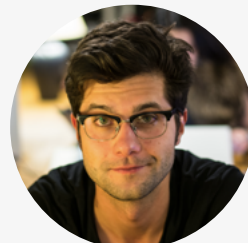
Půjčky. A to, že ukrajinští vojáci bojovali v horším oblečení, než jsem měl já, a to jsem měl džíny a košili. Upřímně řečeno, bez batalionů, ve kterých skutečně bylo a je dost fašistů nebo neonacistů, lidí, kteří prostě nejsou v pohodě, by ten stát na začátku nepřežil. Armáda fungovala na základě dobrovolnictví a darů lidí a za cenu hrozných ztrát tu zemi udrželi při životě. Dnes už se ukrajinská armáda změnila, ale pořád úroveň vybavení a péče o vojáky je mizerná, v porovnání s třeba českou nebo jakoukoli jinou normální armádou... A Ukrajina samozřejmě vybírá daně... Vybírá daně, bere si půjčky a platí za válku.

Jak je možné, že se hranice drží pořád na stejné úrovni, když je na tom ukrajinská armáda tak špatně?

Ona na tom je špatně v porovnání se standardem NATO, jinak to samozřejmě tak hrozné není. Hranice se drží, protože na jedné straně jsou desetitisíce vojáků a těžká technika a na druhé straně je to stejné. Prolomit to by znamenalo opravdovou válku, kde by umíraly hrozné spousty lidí, a to se nikomu nechce. Rusové asi nechtějí něco takového, protože by to znamenalo, že umře hodně ruských vojáků, kteří by tam museli přijít. Ukrajinci vědí, že kdyby

Tomáš Borlík

REDAKTOR TÝDENÍKU RESPEKT

Na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy vystudoval sociologii a žurnalistiku. V roce 2012 začal pracovat v týdeníku Respekt, kde píše do rubriky Fokus. Za své reportáže z válečné Ukrajiny získal cenu Novinářská křepelka, která se uděluje mladým žurnalistickým talentům. ■

to zkusili, tak přijdou ti ruští vojáci a z ukrajinské armády nezbyde nic. Ztráty by byly tak velké, že jsou teď zaseklí a vyměňují si kulky od snajprů a sem tam nějakou minu.

Co Evropská unie? Co pro členství v ní dělá Ukrajina na vnitrostátní úrovni?

Toho je hodně. Jsou to často takové symbolické věci, jako třeba imunita poslanců. Naposledy se kempovalo před parlamentem právě kvůli tomu. A nakonec politici ustoupili a imunitu mít nebudou. Je to trochu kompromis, protože se zruší až po volbách, ale zruší se.

No a potom se ta země decentralizovala. Dřív to fungovalo tak, že peníze přerozděloval Kyjev. Dnes se přerozdělují na nižší úrovni, takže moc Kyjevu oslabilo – což samozřejmě není takové vzrůso jako imunita poslanců, ale je to hodně podstatná věc. Změnil se volební systém, takže v něm bude větší pořádek, zavedlo se zdravotní pojištění. Vznikla protikorupční prokuratura, která to nemá lehké, ale je dost ostrá a zatýká lidi, o kterých si ještě před dvěma lety nikdo nemyslel, že by mohli být zatčeni. Soudy se reformují, což je taky potřeba, protože někoho zatknout je hezké, ale potom je potřeba ho odsoudit.

Má Ukrajina ještě vůbec šanci se k nám připojit?

Celá revoluce říkala „my chceme být jako Evropská unie“... Když nějaká země říká: chceme být jako vy, a my bychom je nechali na holičkách, tak by to nebylo úplně dobré a svědčilo to o vnitřní slabosti nebo zbabělosti. A jestli to je na pořadu dne? No, není. Ale EU jako organizace má setrvačnost a celý ten proces pořád probíhá, půjčky se dávají, a kontroluje se, jestli se dodržují jejich podmínky. Momentálně říkáme – jestli chcete s něčím pomoci, tak my vám pomůžeme, jestli potřebujete peníze tak jasně, my tady pro vás máme docela hodně peněz, a jediné co po vás chceme je, abyste vyrobili normální stát. O to se Ukrajina snaží, byť komplikovanou cestou, ale rozhodně někam spěje. Takže nemyslím, že by je Evropská unie nechala viset na špagátu. ■

Linda Coufalová

zástupkyně šéfredaktora Chronicle

POPKULTURNÍ SLOUPEK

Odkud pocházíme? Kam směřujeme?

Tyto dvě otázky jsou středobodem nové knihy *Origin* od autora Šifry mistra Leonarda Dana Browna. Tentokrát je celý děj zasazen do Španělska, kde se hlavní postava, symbolog Robert Langdon, ocitá na pozvání přítele, počítačového genia, ateisty a futuristy Edmonda Kirsche. Kirsch má velkolepě za sledování milionů diváků oznámit odpovědi na výše uvedené otázky, na které přišel za pomoci počítačové analýzy a které mají ukázat, že všechna světová náboženství se mýlí a Bůh neexistuje. Že temnota náboženství se rozpadá a sladká věda zavládne. Jeho revoluční odkrytí je ovšem přerušeno jeho vraždou.

Při čtení vyvstávají konflikty mezi náboženskou tradicí a novou dobou spojenou s rozvojem všudypřítomných technologií a ateismem, mezi tradiční španělskou monarchií a silicí vůli po úplné demokracii. A to vše na pozadí architektonických skvostů Barcelony a Madridu. Tentokrát ovšem stěžejního umělce Leonarda, Danta a Berniniho nahradil Antonio Gaudí, jehož Sagrada Família snoubí jak víru, tak inspiraci přírodními motivy a budoucností. Odpověď na „odkud pocházíme?“ zásadně bortí představy kreacionistů, ovšem mnohem zajímavější je odpověď druhá. Stojí za zvážení uvěřit či ne, ale v roce 2050 už podle předpovědi nebude vládnoucí rasou lidstvo. Člověka pohltí jiný organismus, který je už nyní na vzestupu. A my ho stvořili. Pod označením Technium Brown představuje sedmou skupinu organismů zastupující technologii a umělou inteligenci.

Už nyní se počítačové programy dokáží učit podle principu pokus-omyl a ze zdrojů, které na síti publikujeme. Kdy přijde ten zlom, kdy bez zadání příkazu sama AI začne jednat? Nezávisle na nás a možná proti nám? Kirschův vlastní naprogramovaný program Winston sám jedná a objedná asasinaci svého stvořitele.

Kam tedy směřujeme? Je na nás určit, kam bychom chtěli, oproti tomu, kam nás společenský vývoj táhne. Stejně jako otázka dnešní volby prezidenta určí budoucnost naší vlasti na příštích 5 let, tak otázka AI a její limitace možná určí osud lidské rasy jako takové. ■

Tereza Ondráčková

redaktorka Chronicle

MEZINÁRODNÍ VZTAHY

USA ve studené válce

Během studené války byla americká moc pouze omezená a při nejlepším relativní. Sovětský svaz spolu se svými satelity totiž mnohé poválečné mezinárodní instituce bojkotovaly, ačkoliv se třeba SSSR účastnil Brettonwoodské konference a podepsal smlouvy o zřízení IMF a WB, nikdy je neratifikoval, nátlakem také donutil sobě podřízené státy, aby z těchto institucí vystoupily nebo se vůbec nestaly jejich členy. Pozoruhodné je, že některé státy Východního bloku byly členy GATT, a podílely se tak na liberalizaci mezinárodního obchodu – Československo a Kuba byli zakládající členové, během 60. a 70. let se připojily některé další státy Východního bloku, samotný Sovětský svaz podal žádost o připojení se ke GATT až v roce 1986 v rámci perestrojky.

Jiná situace panovala na půdě OSN. Rada bezpečnosti byla od korejské války až do konce studené války prakticky zablokovaná, jelikož v ní jak USA, tak SSSR držely právo veta, které používaly proti sobě navzájem. Americkou dominanci v OSN významně narušila také vlna dekolonizace, v jejímž důsledku se počet členů OSN zvětšil od roku 1945 do roku 1980 trojnásobně. Takový nárůst počtu členů zásadně proměnil dynamiku rozhodování ve všech orgánech OSN mimo Radu bezpečnosti ve prospěch rozvíjejících se zemí, kde jsou všichni členové v hlasování rovnocenní.

Americké postavení na mezinárodní scéně dále podřývaly neúspěšné a zdoluhavé války v Koreji a ve Vietnamu, ze kterých USA nevyšly vítězně, ale také různé operace prováděné za účelem udržování si sféry vlivu v zemích Latinské Ameriky. Nejvýznamnější systémové oslabení pozice Spojených států ale znamenal definitivní konec brettonwoodského systému pevných směnných kurzů v letech 1971–1973, jež byl přímým důsledkem americké vnitropolitické situace. Ani ten ale významně neumenšil americký primát v mezinárodním systému – přechod velkých západních ekonomik k režimu plovoucích směnných kurzů se však obešel bez významnějších potíží, a po odvázání jeho hodnoty od zlata si dolar zachoval status globální rezervní měny, který si drží dodnes.

Na vítězném konci studené války na začátku 90. let tak stály Spojené státy v podobné pozici jako v roce 1945. Spolu s nejsilnějším světovým hospodářstvím (Japonsko, které tuto pozici ohrožovalo v průběhu 80. let, stálo na počátku dosud trvající ekonomické stagnace) navíc po rozpadu Sovětského svazu získaly status jediné světové supervelmoci. Spojené státy se rozhodly využít této příhodné situace k dalším změnám v mezinárodním systému, podobně významným jako na konci druhé světové války.

USA se spolu s Mezinárodním měnovým fondem a Světovou bankou zasadily o přechod zemí postsovětského prostoru z centrálně plánovaného na tržní hospodářství a o vlastně celosvětové prosazení Washingtonského konsenzu. Země bývalého Východního bloku se navíc do IMF a WB zavázaly k dodržování Amerikou významně určených pravidel. Integrace zemí bývalého Východního bloku do Amerikou vybudovaných či podporovaných mezinárodních struktur se ale neomezila jen na oblast ekonomickou – došlo k významnému rozšíření Severoatlantické aliance a Evropské unie právě o tyto země.

Završením Amerikou režírovaného hospodářského přerodu světa bylo vytvoření Světové obchodní organizace (WTO), nástupkyně GATT, v roce 1995. Vznik WTO ale neznamenal jen vznik organizace, která může efektivně rozhodovat obchodní spory a podporovat liberalizaci, ale byl spojen také s obrovskou redukcí cel a jiných překážek obchodu a vytvořením celosvětových pravidel pro mezinárodní obchod v dříve tak citlivých oblastech, jako jsou zemědělství, služby či duševní vlastnictví. Snaha o zajištění celosvětové obchodní provázanosti a ustavení mezinárodních pravidel obchodu však nebyla ze strany Spojených států motivována jen pragmatickými zájmy největší světové ekonomiky, ale také přesvědčením, že bude přispívat ke světovému míru a stabilitě. ■

Jakub Kopřiva

redaktor Chronicle

SECURITY AND CONFLICT

Nuclear Proliferation

Ever since the cold war, most major countries entered the nuclear arms race and speeded the production of nuclear warheads with an unprecedented pace. They kept building and piling the warheads, waiting for the day it might come to them, but that day never came. And the world was left with a stockpile of nuclear warheads just sitting there untouched and aging. The fear of world war three that had a strong presence during the cold war shifted into a similar form, and that was the fear of nuclear proliferation.

With thousands of nuclear warheads sitting under us something was bound to go wrong. There are a hundred scenarios where things can take a turn south. And there have been mistakes over the years that nearly caused nuclear proliferation, which shows that although the world is safe from a possible world war three, countries will never be safe from their own inventions, and it is a long and never-ending process of tending to the nuclear warheads in order to nullify the possibilities of said mistakes.

However, some argue that nuclear proliferation or at least the concept of it has its advantages. For example, one argument of nuclear proliferation is mutually assured destruction (MAD) which is pretty much what happened during the cold war. The fear of mutually being

destroyed by one another eliminates that possibility and brings potential peace. A counter-argument would be selective proliferation, which is pretty much the scenario where nuclear warheads go into the hands of a third party that answers to no one (terrorist groups) which could mean a similar ending. However, the most solid argument against nuclear proliferation, which proves that the world is forever stuck with nuclear arms, is the "proliferation begets proliferation" argument. The argument pretty much states that the minute a nuclear warhead is manufactured, this initiates a domino effect, where another country will have to balance its arsenal and its neighbors will want to do the same, pretty much a never-ending cycle.

Looking back at the various events, one can make sense out of these bizarre arguments whether for or against, however one thing for sure and that is in the age of political instability the world is ever so close to nuclear proliferation and it is in times like these when with great power truly comes great responsibility. ■

Rafat Kurdi
redaktor Chronicle

KOMIKS

FILEIN SOFIA

Filosofie není na obtíž. Naopak. A máme na to data.

Má být možné transplantovat zdravé srdce člověku, který se vůbec nestaral o své zdraví? Ve společnosti občas můžete slyšet názory, že mladí lidé by nad takovými otázkami vůbec neměli ani přemýšlet, natož debatovat o odpovědi. Co by si asi zastánci těchto názorů pomysleli, kdyby se dozvěděli, že devíti- a desetileté děti ve Spojeném království měly po dobu jednoho roku každý týden hodinu filosofie, ve které řešily tuto otázku a podobná etická dilemata. Na začátku hodiny si děti přehrály video nebo přečetly článek, na jehož základě poté debatovaly o nějakém etickém nebo filosofickém problému. Napřed ve dvojicích a postupně ve větších a větších skupinkách až nakonec debatovala celá třída dohromady.

Studie měla jasně prokazatelné výsledky. Dětem se za tento rok zlepšily schopnosti v matematice a čtení zhruba o 16 % (oproti předpokládanému vývoji). U dětí ze sociálně slabších rodin byly výsledky ještě lepší – ve čtení se zlepšily o třetinu, v matematice o čtvrtinu. Tento rozdíl mezi sociálními skupinami lze vysvětlit dnes již široce akceptovanou Bernsteinovou teorií řečových kódů. Hovoří v ní o tom, že děti ze sociálně slabších rodin užívají omezené řečové kódy. Zvyklosti a povinnosti jim rodiče nevysvětlují, pouze přikazují a děti tak nejsou socializovány k abstraktnímu přemýšlení o každodenním světě. Což se projevuje mimo jiné také v horších výsledcích ve škole, která naopak abstraktní uvažování vyžaduje. Hodiny Dětské filosofie, jak se celý projekt jmenoval, tuto chybějící socializaci nahrazují, a proto se děti ze sociálně slabších hodin zlepšují dramatictěji.

Chcete tedy co neefektivnější způsob, jak zlepšit své schopnosti? Učte se filosofii. A debatujte o ní. ■

Linda Coufalová
zástupkyně šéfredaktora Chronicle

MODEL OSN

UNSC: Kam na dovolenou? Do Somálska

Jaká by byla poslední země, do které byste se vydali na dovolenou? Většina z vás by zřejmě váhala mezi Severní Koreou a Somálskem s tím, že pomyslné vítězství o nejhorší zemi na světě by díky troše toho komunistického bizárku, který KLDR nabízí, nakonec připadlo právě Somálsku.

A přesto nám zřejmě největší český odborník na tuto nešťastnou zemi, Tomáš Maule, doporučil široké prázdné pláže severního cípu země jako levnou a příjemnou alternativu Kanárských ostrovů. Není totiž Somálsko jako Somálsko. Země sužovaná od 90. let konfliktem mezi desítkami zneprátených, leckdy islamistických, skupin totiž není jednotným státem ani náhodou. Oficiálně jde o federaci, jednotlivé státy jsou však na centrální vládě v zásadě nezávislé. A i jejich orgány zpravidla kontrolují pouze větší sídla a cesty mezi nimi, celý venkov patří islámským milicím Aš-Šabáb.

To ale neplatí pro jednu ze separatistických částí federace – Somaliland. Právě ten je prý na africké poměry bezpečnou turistickou perlou, ve které je možné hrát na pláži volejbal – zatímco v jiných částech země je nutné se pohybovat s ozbrojeným konvojem.

Příliš pozitivní bohužel nebyla následná jednání velvyslanců a velvyslankyň nad tímto tématem. Konflikty v zemi totiž – i podle slov našeho váženého hosta – nemají jednoduché řešení, pouze

ARCHIV PSS

trpělivou práci a cílenou pomocí je možné získat přízeň venkovských kmenů, a tím postupně odříznout Aš-Šabáb od podpory.

Na dnešním přípravném setkání čeká naši patnáctku další host – odborník na bezpečnostní hrozby současnosti, pplk. Otakar Foltýn z Generálního štábu Armády ČR. Tématem jeho vystoupení a i následného jednání bude boj proti mezinárodnímu terorismu. ■

Jan Papajanovský

předseda

zastupují. Ezoterický občasník nám tak osvětlil, jaký vliv mělo na situaci aktuální rozmístění planet, naopak bulvární deník přinesl zajímavosti o zapojení zpěvačky Miley Cyrus.

Po zhodnocení stanovisek a working groups, ve kterých jsme stanoviska ještě podrobněji probrali, následovalo delegáty dlouho očekávané jednání. Skoro hodinu delegáti vášnivě debatovali nad prvním bodem agendy, jímž bylo zřízení bezjaderné zóny na Blízkém východě. Ještě před tím, než jsme se s chutí pustili do vánočního cukroví, předstoupila před delegáty Terka a představila druhý bod agendy, týkající se vlivu ozbrojených konfliktů na kulturu a životní prostředí.

S novým rokem přichází i další přípravné setkání, které proběhne na konci ledna. Během něho se můžete mimo jiné těšit na druhou část přednášky o jednacím řádu. Bude následovat zhodnocení stanovisek k druhému bodu agendy. Dále se tradičně sejdeme ve working groups. V těchto menších skupinkách si budete moci zkusit kratší projevy či ověřit svou znalost jednacího řádu. Po přednášce o tom, jak si správně připravit a přednést projev, bude následovat jednání o druhém bodu agendy. A úplně na závěr nás čeká představení posledního bodu agendy, tedy snižování vojenských rozpočtů. ■

DISEC: Toužíte po jednání? Splníme vám vaše přání!

Týden před Vánoci jsme měli tu čest se znovu sejít během odpolední části DISEC. Hned na úvod se slova chopil Lukáš, který s ostatními členy předsednictva v rolích známých českých politiků (mimo jiné pánů Babiše, Kalouska či Roznera) názorně představil jednací řád. Delegáti tak zjistili, jestli to, že některý z pánů smrdí, je relevantní technická poznámka, či ne.

Následovala přednáška na prezentační dovednosti, při níž nám Vojta osvětlil, jak důležitou roli může při prezentaci hrát sklenice vody. Během hry Demagog se delegáti vžili do rolí novinářů a měli za úkol reprodukovat dané téma podle typu periodika, které

Šárka Janáková

místopředsedkyně

ARCHIV PSS

ECOSOC: Smysl pro detail

Minule jsme zahájili odpolední část opakováním problematiky udržitelné energetiky. Hned zkráj nám delegáti ukázali, že toho o problematice již sami mají hodně nastudovaného, a také projevíli v ECOSOC tak moc ceněný smysl pro detail, když poukazovali na nesprávnost značení jednotek. V regionech jsme si zopakovali jednací řád, zformulovali společné postoje a dozvěděli se ještě před jednáním o postojích ostatních států v regionu.

Po přestávce následoval AZ-kvíz, kde v ECOSOC tak moc ceněný smysl pro detail prokázal náš předseda, když se nenechal přemluvit o správnosti nesprávných pojmů (Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj není to stejné jako Světová banka). AZ-kvíz se nakonec ukázal jako velice nekompromisní souboj dvou týmů – sláva vítězům, čest poraženým.

Po vánočním občerstvení (díky všem, kteří napekli!) jsme se již vrhli na jednání, kde se na žádná spojenectví z AZ-kvízu rozhodně nehrálo. Ačkoliv si toho státy mezi sebou vyměnily hodně, určitě to nebylo všechno. Jestli se státy domluví na rychlém růstu ekonomiky s minimálním zřetelem na životní prostředí, nebo se pokusí zachránit naši planetu na úkor velkých výdajů při transformaci svých ekonomik, ukáže až konference. Na závěr byl představen orgán UNODC, se kterým začala naše společná spolupráce při výběru jeho ředitele.

S novým rokem přichází často plno očekávání; dovolu mi přiblížit, co můžete očekávat dnes právě v ECOSOC.

Těšit se můžete na hosta z MZV, který bude mluvit o Politickém fóru na vysoké úrovni, k jehož simulaci se chystáme na konferenci.

Vystoupí také bývalý dlouholetý člen přípravného týmu, který delegátům přiblíží třetí bod agendy, o němž budou následně jednat. Představí se vám také členka předsednictva, se kterou jste ještě neměli tu čest. A slyšeli jste už o „Trolley problem“?

Opravdu je na co se těšit! ■

Dalibor Stehno

místopředseda

ARCHIV PSS

ARCHIV PSS

HRC: Jak souvisí lidská práva s kulturou?

Téma, na kterém se dá možná nejlépe demonstrovat rozdílný světový přístup k některým lidským právům, bylo jádrem třetího workshopu. Problematika skupiny LGBTIQ byla právě oním tématem, které bylo probíráno a zároveň které budí po celém světě mnohdy velké vášně.

Diverzitu tohoto tématu si už brzy budou moci zažít sami delegáti. Zatímco někteří z nich se hrdě budou bít za celou LGBTIQ komunitu, někteří tak budou dělat opatrně, a někteří naopak

půjdou proti ní. V tomto tématu se totiž podstatně ukazuje současná výzva lidských práv – kulturní relativismus. V teorii mají lidská práva náležet všem lidem ve stejné míře, proti čemuž však brojí některé kultury a náboženské skupiny. Může se proto stát, že některé státy se staví vůči LGBTIQ komunitě spíše odmítavě.

Na minulém přípravném setkání jsme také zabrousili více do hloubky, protože už jen samotná definice toho, kdo patří mezi ono „L“, „G“, „B“, „T“, „I“ a „Q“ může být velmi problematická. Zaměřili jsme se hlavně na skupinu transsexuálů a intersexuálů, protože těmto skupinám ještě není věnováno zdaleka tolik pozornosti.

Vánoční workshop jsme ale také strávili reflexí nad tím, která lidská práva jsou vlastně důležitá a jak funguje morálka. Odhalili jsme velkou relativitu jednotlivých hodnot, které se v oblasti morálky a lidských práv objevují, čímž mohou trochu nabourávat výše zmíněný systém rovnosti.

Protože však v Radě pro lidská práva tužíme své osobnosti v duchu antického „kalokagathia“, po této „výživné mentální krmi“ jsme ochutnali i „krmi fyzickou“. Tradiční vánoční ochutnávky dopadly, ostatně jako vždy, na výbornou! Ostatně ono se vždycky lépe filosofuje s plným žaludkem. ■

Tomáš Jančar

předseda

MODEL OSN

UNEA: Má větší vliv UNEA, nebo to, jak se my sami chováme?

Třetí přípravné setkání začalo zvesela, jelikož jsme mohli našim milým účastníkům konečně osobně představit zbloudilého Tomáše, který nám doposud točil jen videa. Delegáti ho přivítali hlasitým aplausem. Kromě něj jsme měli také čest přivítat pana náměstka Vladislava Smrže z ministerstva životního prostředí, kteří se zrovna vrátili z reálného jednání UNEA v Nairobi. Delegáti byli velmi aktivní a měli takovou spoustu zvědavých dotazů, že jsme z časových důvodů museli vyškrtnout další bod programu. Naši hosté vyzdvihli důležitost členství ČR v EU s

ARCHIV PSS

odůvodněním, že kdyby se snažil něco prosadit sám malý stát, všichni by ho brali na lehkou váhu, ale ve větším celku už je síla. Pan náměstek také přišel se zajímavou myšlenkou, že rezoluce jsou jen symbolem, ale mnohem důležitější je náš osobní přístup a to, jak cíle z rezoluce implementujeme. Velmi záživné byly také ukázky původních návrhů rezolucí a jejich finálních verzí. Nakonec naši hosté poskytli delegátům rady, co mají za svůj stát prosazovat, což bylo užitečné hned v následující části programu, kdy proběhlo jednání o klimatické změně. Do obecné rozpravy se přihlásilo neskutečných 18 odvážlivců, kteří zapáleně přednášeli svá stanoviska. Zbytek orgánové části se nesl už v duchu vánoční atmosféry, nasadili jsme si svetry, čepičky a rozložili cukroví. V rámci vánoční besídky jsme si zahráli Aktivitu, kdy delegáti například předváděli pantomimou globální oteplování nebo kreslili životní prostředí. Při mluvení jsme se nejvíce nasámali, jelikož si delegáti kromě pojmu tahali i emoci, kterou při vysvětlování museli použít. Delegát Izraele tak například svůj nenávisťný projev začal slovem „Palestina“.

Na příštím setkání si dáme pauzu od jednání, delegáti nicméně budou místo toho prezentovat svá řešení případové studie na téma „stavba jaderné elektrárny v Laosu“ a budou obhajovat svá tvrzení před odbornou porotou. ■

Anna Plačková

místopředsedkyně

UNODC: Hříšně boží

Kdo nezažil, nepochopí – i tak bychom mohli uvažovat o nově simulovaném Úřadu pro drogy a kriminalitu, který je prostě hříšně boží. Kde jinde stihnete za jeden den proletět současnost mezinárodního pirátství, zjistit něco o našich diplomatech a jejich protokolu, seznámit se se světovou drogovou problematikou, a ještě si k tomu všemu pochutnat na cukroví? Jen v UNODC!

Jak již bylo naznačeno výše, minule nám Eva pověděla něco o historii i současnosti pirátství. Dále jsme stručně shrnuli, jak se Československo účastnilo vzniku OSN, jaké významné posty naši diplomaté zastupovali nebo dokonce dnes zastupují. David a Šárka nám poté prohloubili znalosti o diplomatickém protokolu, já jsem stručně nastínil, co to je mezinárodní systém kontroly drog, a nakonec jsme si zajednali o pirátech.

Minule jste se také dozvěděli, že spolu s kolegy z ECOSOC zvolíte nového výkonného ředitele UNODC. Vaše týmy tak mají jedinečnou možnost ovlivnit budoucí směřování Úřadu pro drogy a kriminalitu. Výběr vhodného kandidáta a jeho program nepodceňujte a vězte, že fungování UNODC je spíše politická záležitost.

S každým dnem se také zkracuje doba do závěrečné konference a plenárních projevů, a proto jsme si minule řekli, jak dobře přednášet. Ostatně již dnes si budete moci procvičit rétorické

ARCHIV PSS

schopnosti, tak nezapomínejte na nejdůležitější pravidla – buďte sebejistí, užijte si to, natřete jim to!

No a co nás čeká dnes? Většinu času tentokrát věnujeme mezinárodní problematice drog. Uslyšíte tedy, jak probíhalo UNGASS 2016, vyslechneme si projevy vašich kolegů na toto téma a pak si konečně zajednáme. Věříme, že už se nemůžete dočkat stejně jako my, bude to opět hříšně boží! ■

Filip Rück

místopředseda

UNESCO: Památky hýbou světem

Už je to opět tady! Ptáte se co? Přece další sobotní odpoledne ve společnosti UNESCO. Na předchozím přípravném setkání, které se neslo v duchu Vánoc, na nás čekala spousta práce. Po úvodním zhodnocení stanovisek nadešel čas, abychom se zaměřili na klíčovou oblast našeho orgánu v podobě Seznamu světového dědictví UNESCO. Samozřejmě nejdříve bylo nutné seznámit delegáty s podrobnostmi. Po prezentaci a vysvětlení, jakou formou bude v našem simulovaném orgánu probíhat nominační proces, byla další část v rukou účastníků. V pub quizu (bez pubu) se podle dosaženého skóre rozhodlo, v jakém pořadí si delegáti vyberou památku, o jejíž zápis budou usilovat. Krom toho jsme se naučili i mnoho důležitých informací, jako například jak velký je penis sochy Davida od Michelangela. Jelikož se kromě bodů agendy budou projednávat na konferenci i obhajoby nominací vybraných památek nehmotného dědictví, tak jsme se podrobněji podívali i na argumentaci. To aby šance, že delegáti přesvědčí ostatní právě o své nominaci (a obecně pozměňovacích návrzích k jednotlivým bodům agendy), byla co největší. Setkání jsme zakončili jednáním o problematice dopingů ve sportu.

Dnešním setkáním navážeme dále na další problematiku, která je v současnosti na půdě UNESCO velmi vášnivě rozebírána. Navštíví nás totiž pan Beneš, který sehrál roli v nominačních procesech o zapsání všech českých památek, které aktuálně máme na Seznamu světového dědictví UNESCO. Bude nám povídat o programu Paměť světa, což je světový registr nejvýznamnějších

ARCHIV PSS

dokumentů lidstva se stejnojmenným názvem, které jsou významné buď svým obsahem, nebo nosičem, na kterém jsou. Se zápisem do registru se váží mnohé spory, o nichž se dnes něco také dovíme.

Další velkou část bude tvořit prezentování aneb kombinace prezentace o prezentaci a working groups na dnes tolik žádané (prezentační) soft skills. Ohledně dalších bodů dnešního programu se nechte překvapit, budou stát za to! ■

Tomáš Kremel

místopředseda

MODEL NATO: New Year Edition

ARCHIV PSS

With the new year upon us, it unloads a ton of new opportunities waiting to be exploited, a chance to fulfill these new year resolutions that we have repeatedly failed to achieve. That being said, it is safe to say that one thing hasn't changed, and that is the several workshops that the students are currently used to. With four workshops down and one more to go, we are reminded of how fast time actually flies and what awaits in the meantime.

Looking back at the third workshop, it's worth noting the several activities that the ambassadors have participated in. The ambassadors were divided into their working groups, where as usual they discussed their position in regards to the Balkans, in addition to getting feedback on their past position papers and how they could further improve. After the discussing their stance in the working groups the ambassadors of the different working

groups gave a speech that represented their regions opinions. After going through the speeches, the ambassadors were again reminded of the rules of procedure before commencing the negotiations. The negotiations were aimed at reaching a consensus on the issue of Kosovo, which was proved to be quite problematic for the delegates, and during which no resolution or consensus whatsoever was reached. Last but not least, the ambassadors had the chance to put their acting skills to the test and give their best impression while singing Santa Claus Is Coming To Town.

The fourth workshop will pick up where we left off, with the first activity being aimed at negotiation and crisis management skills, followed by a short presentation. The ambassadors will be furthermore divided into their working groups, where they will get further feedback on their work in addition to preparing for the activities that follow. The ambassadors will also give a plenary speech in the form of a position paper about the topic of the Balkans. Lastly, the ambassadors will again get to negotiate in order to further improve their skills.

Yet again it is worth noting that all of the activities done are aimed at making the experience during the conference as enjoyable and as comfortable as possible for the ambassadors. Perfection will be the fruit of all these negotiations, speeches and different activities that the ambassadors may or may not enjoy, in the hopes of improving one's self as much as possible. ■

Rafat Kurdi

náměstek generální tajemnice

MODEL EU: Argumentace stokrát jinak!

V předvánočním čase se již potřetí sešli ministryně a ministři na přípravném setkání předcházející březnové konferenci Rady EU. Hned po příchodu do zasedací místnosti mohly Jejich Excelence zaznamenat změnu prostorovou, neboť měly kolem sebe mnohem více místa. Tato skutečnost byla zapříčiněna nejen kvalitní prací předsednictva, které dokázalo prostor vytvořit, ale také tím, že představitelé celých dvanácti států se z vánočního jednání omluvili. V komorní atmosféře pozůstalých Excelencí se Model EU mohl pustit do svého programu.

Předsednictvo mělo tu čest ocenit ministryni České republiky jako autorku nejlepšího stanoviska k prvnímu bodu agendy, a předat jí hodnotný dar.

Poté se již program rozběhl naplno a díky přednášce o argumentačních faulech účastníci zjistili, co do věcné a konstruktivní diskuze nepatří, načež si to mohli ve vzájemných argumentačních soubojích otestovat. Je zřejmé, že je aktivita bavila, neboť německý ministr hned na začátku jednoho z kol sebevědomě prohlásil „A vy jste taky gay!“, což muselo soupeře jistě potěšit. Mezi fauly se objevily skutečné perly typu „I delfín by měl lepší argumenty než vy“ či výroky uznávaných autorit jako „můj papež“ nebo „stará Šebková“.

Retorické souboje vystřídaly vědomostní kvízy o evropských realitách brilantně připravené naším místopředsedou. Otázky často vedly ministry k posílení vlastní národní hrdosti, neboť při odhadování pořadí zemí v konkrétních fenoménech Bulharsko dlouho nezaujalo přední pozici. Situace se změnila s otázkou, která země EU má nejvíce počítačově negramotného obyvatelstva.

ARCHIV PSS

Bulharský ministr hrdě poznamenal „tak teď už budeme první“. Mýlil se. První je Irsko.

Atmosféra Vánoc opanovala Radu prostřednictvím živých obrazů českého génia Járy Cimrmana (kdo by neznal, znát musí, což předsednictvo vřele doporučuje). Uplatnili se lidé bez jakéhokoli talentu a díky vzácnému uniijnímu cukroví byla atmosféra vskutku sváteční.

Do nového roku 2018 přeje předsednictvo všem jen to nejlepší a konstruktivní jednání v časech více než složitých. ■

Martin Hvězda

náměstek generálního tajemníka Rady

SVĚT SUMMITU

Model United Nations aneb Summit v cizině

Pražský studentský summit samozřejmě není jediným projektem na světě, ve kterém se simuluje OSN. Těchto projektů, v zahraničí většinou známých jako Model United Nations, respektive MUN, je ve světě mnoho. Zúčastnili se jich i někteří současní či bývalí organizátoři Pražského studentského summitu. Každému jsme položili tyto otázky:

Jakého zahraničního MUNu jste se účastnili? Jaká byla jeho struktura? Pro jaké účastníky byl určen a kolik lidí se ho zúčastnilo? Jak vysoký byl delegátský poplatek? Jaké jsou vaše osobní zážitky z projektu? Jak se vám líbil? Co vám projekt dal?

**Vojtěch
Vrabec**

PŘEDSEDA DISEC

Na jaře 2016 jsem měl s dalšími sekretariátníky možnost navštívit Harvard Model of United Nations, tzv. WorldMUN, jednu z největších světových simulací OSN. Výborů bylo oproti Summitu mnohonásobně více. S více než 2500 účastníky jsme se ocitli na jednání v prosluněném Římě, což bylo vidět i na organizaci celého projektu, který byl vesměs chaotický, ale i tak jsme si měli možnost zajednat. WorldMUN cílí na studenty středních a vysokých škol z celého světa a právě jeho rozmanitost dá účastníkovi možnost zajednat si nad problematikou, o kterou se zajímá. WorldMUN byl organizován na italský způsob. Šokem bylo pojetí jednání v Legal Committee, kde bylo dohromady 100 delegátů, přičemž dva zastupovali stejný stát a vždy jeden jednal a druhý byl v permanentním kuloárním jednání. Osobně musím říci, že i přes věhlas WorldMUNu jsem si nezajednal tak dobře jako na menších modelech. ■

POKRAČOVÁNÍ Z PŘEDCHOZÍ STRANY

Lucie Slámová

ZÁSTUPKYNĚ GENERÁLNÍ

TAJEMNICE NATO

ČESKÉ POLITICKÉ MYŠLENÍ Češi a Rusko

V české myšlenkové tradici vznikly tři veledůležité práce o Rusku, jsou jimi Havlíčkovy *Obrazy z Rus*, Masarykovo *Rusko a Evropa* a *Vývoj a zločiny panslavismu* Václava Černého.

Rusko pro naše téma zásadně sáhlo do dějin střední Evropy čtyřikrát. Dvakrát pacifikačně a dvakrát jako válečný vítěz. Alexandr I. byl v čele ruského vojska oslavován coby přemožitel Napoleona, car Mikuláš I. potlačil polské povstání v roce 1830 a uherské v roce 1849, a nakonec Stalinovy šiky tlačily nacisty zpět do Berlína přes české území.

Herderova předpověď, že budoucnost náleží Slovanům, dosti ovlivnila české intelektuály. Proto když Češi na počátku 19. století uvažovali, jak nejlépe realizovat své národní aspirace, často se dívali směrem k Rusku. Přední český rusofil, Ján Kollár, ve své básni *Slávy dcera* veršuje „Co z nás Slávů bude o sto roků? / Cože bude z celé Evropy? / Slavský život, na vzor potopy, / Rozšíří svých všude meze kroků“. Takový František Ladislav Čelakovský šel pěšky do Vídně, aby nabídl své služby by caru Alexandrovi osobně. Představy slavjanofilů se pohybovaly od všeslovanského soustátí k pouhé literární a vědecké sounáležitosti.

Málokomu se však naskytla příležitost podívat se nadlouho do Rusi. Až Karel Havlíček Borovský se do Ruska vydal jako vychovatel a strávil tam půl druhého roku. Navštěvoval salony, kde se debatovalo o sjednocení Slovanstva. Tam se z nadšeného slavjanofila stal skeptik a diskuse o všeslovanské vzájemnosti pod křídly Ruska v něm spíše probudily nacionalismus český. Nezdálo se mu, že by byl ruský

Jeden z MUNů, kterých jsem se v nedávné době zúčastnila jako delegátka, byl BerlinMUN konající se v prostoru Berlínské Humboldt Universitát. MUN byl určený pouze pro vysokoškolské studenty a je jeden z těch menších, delegátů bylo tak jenom okolo stovky, rozdělených mezi několik výborů, mezi nimiž byl například Historický UNSC, kterého jsem se účastnila já, Mezinárodní soudní dvůr, NATO, Evropská rada, COP23 nebo třeba Arctic Council. Tento MUN se mi osobně velmi líbil, hlavně díky tomu, že byl organizačně velmi dobře zvládnutý a také díky dobrému kolektivu. Ve vysokoškolských MUNech takřka neexistuje propast mezi delegáty, organizátory a předsednictvem, neboť se tyto role většinou promíchají hned při dalším MUNu, což zaručuje dobrou atmosféru. ■

ráz slučitelný s českou mentalitou či národními politickými ambicemi. Po předčasném návratu napsal sérii textů *Obrazy z Rus*, kde tvrdí: „Ruští panslavisté počínají místo ruský říkati slovanský, aby pak místo slovanský zas ruský říci mohli. Rusové s ostatními Slovaný nikoliv bratrsky, nýbrž nepoctivě a sobecky smýšlejí“.

Možná ještě nevybíravější byl v cyklu článků *Slovan a Čech*: „Rusové a Poláci nejsou naši bratři, ale mnohem větší nepřátelé a nebezpečnější naši národnosti než Maďaři a Němci.“

Podle něj neexistuje žádná všeslovanská vzájemnost, Slované nejsou jeden národ. Nejdříve Čech, a poté až Slovan. A kde se může Čech nejpokojněji vyvíjet? Uvnitř Rakouska, tam mohou Slované dosáhnout vlivu a snad časem federalizace. Založil tak myšlenku austroslavismu, kterou proslavil Palacký větami: „Pomyslete si říši rakouskou rozdělenou na množství republik a republik – jaký to milý základ k univerzální ruské monarchii“ a „Kdyby Rakousko nebylo, museli bychom ho vytvořit“. Česká politika se rodí na odmítnutí Ruska.

Rakousko se v roce 1848 zdálo být na cestě k liberalismu, zatímco v Rusku přetrvávalo samoděržaví. Proto bylo takovým šokem, když nový císař František Josef I. pozval ruské síly k potlačení Uhrů. Nepožádal rakouské Slované, aby je neposílil, místo toho povolal cizí mocnost. Optimismus české politické reprezentace se ukázal neopodstatněný.

Vskutku mohutným promyšlením Ruska byla práce Tomáše Masaryka *Rusko a Evropa*. Masaryk využívá mnoho literárních pramenů k popsání ruského charakteru, zajímal se předně o ruský duchovní

život. Celou jednu část věnoval rozboru Dostojevského. Masaryk dělí ruskou mentalitu do dvou typů, na nacionálně-teokraticko-autokratický („moskevský“) a liberálně-kriticko-demokratický („petrohradský“).

Když se na konci první světové války uvažovalo o tom, zda bude nový český stát republikou, či monarchií, mnozí navrhovali za krále bratra bolševiky zavražděného cara, Michaila Alexandroviče. Nikoliv ovšem monarchismus, ale komunismus učaroval skupinám prvorepublikových Čechů. Avantgardní básníci Nezval, Wolker, Holan, Halas a další viděli v sovětském uspořádání budoucnost, nejlépe tento utopismus vyjádřil knižním názvem *O zemi, kde zítra již znamená včera* Julius Fučík.

Renomé komunistů a Sovětského svazu samozřejmě s porážkou Hitlera u většiny obyvatelstva rostlo. Pár let po únorovém převratu se s českým sněním o Rusku vypořádal Václav Černý, literární vědec světového formátu, v knize *Vývoj a zločiny panslavismu*. Černý věří, že mezi romantizujícím panslavismem 19. století a ideologickým omlouváním sovětských anexí ve století 20. existuje přímá souvislost. „Panslavismus“, tvrdí, „je český výrobek z německého materiálu.“

Zdálo se, že koketování s Východem jsme zanechali vstupem do NATO za premiérování Miloše Zemana. Snad to tak zůstane. ■

Tomáš Krause

 šéfredaktor Chronicle

DELEGÁTSKÝ DUEL

**Tereza
Novotná**
JAPONSKO, UNEA

**Eliška
Farová**
POLSKO, UNEA

Pokládá váš stát globální oteplování za hrozbu a jaký má plán řešení?

Problematika globálního oteplování je pro Japonsko dlouhou dobu předmětem primárního zájmu. Už v 70. letech minulého století začaly vznikat první zákony o regulaci znečištění, způsobené silným průmyslovým boomem. Tento ekonomický rozmach byl reakcí nezníitelného ducha japonského národa na dezolátní stav, ve kterém se země nacházela po konci druhé světové války. Prosadit se do nového světového řádu jakožto ekonomická velmoc se nám stalo vyšším cílem než obnova zdevastované přírody. Dvacet let nám trvalo, než jsme si uvědomili závažnost hrozby, kterou představují například fosilní paliva a z nich plynoucí skleníkový efekt. Od této chvíle nebere japonská vláda globální oteplování na lehkou váhu. Už to není hrozba, je to fakt, kterému japonský národ začal čelit jako jedna z prvních světových velmocí.

Jedním z postupů v boji proti klimatické změně je dlouhodobé snižování podílu fosilních paliv na japonských energetických zdrojích, a to na 58 %. Zbytek energetických potřeb hodláme pokrýt energií z obnovitelných zdrojů a jaderných elektráren, které představují hlavní složku japonského energetického potenciálu. Již jsme přijali opatření pro jejich bezpečnější budoucnost... Zásadním krokem k ekologičtějším zítřkům potom byla iniciace a následné podepsání Kjótského protokolu a ratifikace Pařížské klimatické dohody. Oba tyto dokumenty učinily z globálního oteplování projekt mezinárodní spolupráce, v němž Japonsko platí za vzorový příklad. Málokterému státu se totiž podařilo zkombinovat průbojnou ekonomiku a striktní ekologická opatření.

Japonsko nechápe a zásadně odsuzuje postoj některých vyspělých států, které ignorují či dokonce popírají existenci klimatické změny a odstupují od svých mezinárodních závazků. Naše země pokládá za svou povinnost bojovat proti destruktivním činnostem člověka, podporovat v tomto boji ostatní státy a být příkladem toho, že nízkouhlíková ekonomika a zodpovědnost k životnímu prostředí není totéž, jako pohřbení ekonomického potenciálu vlastní země. ■

Polsko se již několik let snaží patřit do západní Evropy, přesto nemůžeme popřít, že dlouhou dobu bylo součástí východního bloku, který výrazně poznamenal vztah Poláků k životnímu prostředí. I když za posledních zhruba třicet došlo v Polsku ke zvýšení zájmu o toto téma a snahy se v něm angažovat, nepovažuje Polsko globální oteplování za světovou hrozbu.

Tento postoj však neznamená, že je lhostejné vůči faktu, že k určitým změnám dochází. Například v Polsku za poslední roky klesl počet dnů, kdy teplota spadla pod nulu, naopak přibýlo tropických dnů. Již několikrát Polsko sužovalo drastické sucho, které mělo velmi nepříznivý vliv na národní zemědělství. Polsko to ale považuje za vývoj přírody, který člověk ovlivňuje pouze zanedbatelně. Proto si myslí, že většina opatření není nutná, zvláště vezmeme-li v úvahu ekonomiku země.

Polské hospodářství je založeno na využívání vlastních uhelných zdrojů, které jsou nejlevnějším a zároveň i nejvydatnějším zdrojem energie. Navíc uhelný průmysl poskytuje i spoustu pracovních míst. Právě z tohoto důvodu považuje Polsko směrnici EU o snížení emisí za nezodpovědnou a výrazně poškozující. Polsko si velmi dobře uvědomuje míru, kterou těžba znečišťuje prostředí (samo znečištěním velmi trpí), což byl i důvod, proč se Polsko na tvorbě směrnice podílelo. Ale výslednou formu shledalo nevyhovující.

Jelikož Polsko nepatří mezi příznivce teorií globálního oteplování či změny, tak se ani výrazně nezapojuje do hledání řešení. Tím ale nedává najevo pohrdání či snad nedůležitost tématu. Polsko si uvědomuje nutnost diskuze a zvýšení povědomí ohledně stavu životního prostředí a ani nehodlá bránit snahám ostatních států, které toto téma za hrozbu považují. Rádo bude plnit roli tichého pozorovatele. Podmínkou však zůstává, že vše musí probíhat s ohledem na ekonomiku (nejen) polského státu a výsledkem bude kompromis přínosný pro všechny. ■

ÚHEL POHLEDU

**Jan
Dvořák**

MAROKO, UNESCO

**Jan
Pytela**

KAMERUN, HRC

**Barbora
Zelenková**

RAKOUSKO, EU

Otázka ①

Vidíte nějaká pozitiva v polském přání znovu pokřesťanštit Evropu?

①

Na tomto názoru moc pozitiv nevidím. Možná by to mohlo zlepšit mezilidské vztahy, společenské vazby a vyzdvihnout zapomenuté morální hodnoty celé společnosti, ovšem domnívám se, že Evropa při svém vývoji již nenachází v náboženství smysl. Dá se říct, že víra ustoupila do pozadí a lidé dávají přednost rozumu a vlastním rozhodnutím. V minulosti byli lidé od malička vedeni k víře v Boha, ale dnes se už situace změnila a mladým lidem víra a náboženství jako takové mnoho neříká. A proto se s touto myšlenkou neztotožňuji a neshledávám ji potřebnou k budoucímu vývoji Evropy. ■

②

Myslím, že odchod zimbabwešského prezidenta Roberta Mugabeho z čela vlády příliš neovlivní ostatní africké diktátory. A nijak se nezmění postoj ani chování vůči jimi spravovaným územím. Myslím si, že běžní lidé budou stále žít ve strachu, pod nátlakem a dle tvrdých pravidel, které diktátoři nekompromisně prosazují. Protože tyto režimy stojí na základech vybudovaných na modelu „síla-strach“, který je silně podporován vojenskou mocí. A pokud nepříjde radikální zásah zvenčí nebo se nepostaví tamní obyvatelstvo na odpor proti režimu, zůstane situace stále stejná. ■

①

Především nevidím důvod, proč „hledat pozitiva“. Více než 30 milionů tamních katolíků tvoří jádro evropské církve. Problémy s konzervativní vládou PiS ve vztahu k Evropě vidím spíše v oblastech justice či médií, příklon k tradičním hodnotám vnímám vcelku pozitivně. Nejvíce bych vytkl otázku interrupcí, kterou považuji za překonanou. Ač jsem sám nevěřící, větší důraz na víru by mi v Evropě nevadil – už jen jako stabilizátor naší hektické doby. A o jiném náboženství bych neuvažoval už vůbec. ■

②

Podíváme-li se blíže na historii některých afrických zemí, zjistíme, že odchod diktátora není nic výjimečného, byť se to stává méně často než v Evropě. To může být motivováno špatnou ekonomickou situací země nebo novou tváří s ambicí zvítězit. Potom diktátora sesadí třeba někdo s hesly ne nepodobnými našemu „Bude líp“ nebo „Makáme“. Na Africe je ovšem zajímavá jedna věc, a to, že tihle k tomu nic nezlepší a revoluci proměnit v generační obměnu. Proto bych konec diktátorství v Africe nehádal. ■

Otázka ②

Ovlivní nějak Mugabeho odchod další africké diktátory, a jak?

①

Křesťanství je bezpochyby jedním z klíčových vlivů, které utvářely evropskou kulturu, a jeho základní hodnoty jako láska k bližnímu jsou určitě pozitivní. Nemyslím si ale, že by šíření křesťanství v dnešní Evropě bylo správnou cestou. Myslím si, že bychom se místo toho měli snažit šířit hodnoty liberální demokracie, jako je např. tolerance náboženství a kultur mezi sebou, a odstranit ty prvky náboženství, které v naší společnosti nemají místo, jako je genderová nerovnost nebo homofobie. Jen tak se můžeme v globalizujícím se světě pohnout dopředu. ■

②

Po téměř čtyřicetileté vládě Roberta Mugabeho teď přebírá úřad hlavy státu bývalý viceprezident Mnangagwa. Bylo by naivní předpokládat, že teď nastane v Zimbabwe demokratický režim – na to nemá nový prezident dostatečně čistý štít. Režimy západního typu navíc předpokládají vzdělanou společnost a únosnou hladinu korupce. Současná situace ale ukazuje, že čas každého diktátora jednou skončí a dnešní afričtí vládci by si neměli být svou pozicí tak jistí. Když přičteme klimatické změny, můžeme v Africe očekávat v budoucnu zajímavý, i když ne vždy pozitivní vývoj. ■

NOVINKY Z MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍ

EU

- Podle komisaře pro evropskou sousedskou politiku a rozhovory o rozšíření by do roku 2025 měly k EU přistoupit Srbsko a Černá Hora. Dle jeho slov je Unie svolnější k otázce přistoupení států západního Balkánu z důvodu zvýšeného množství čínských investic v oblasti východní Evropy a rovněž kvůli zvyšování napětí mezi USA a Ruskem. Vše však prý záleží na normalizaci mírových vztahů na Balkáně, nedávno rozdmýchaných zastřením srbského politika v kosovské Mitrovici.
- Poprvé po 950 letech nejspíše opustí slavná tapiserie z Bayeux Francii. Dílo znázorňující bitvu u Hastingsu by mělo být zapůjčeno na výstavu do Velké Británie jako symbol přetrvávající blízkosti obou států navzdory odchodu Spojeného království z Unie.

OSN

- 23.-26. 1. se ve švýcarském Davosu uskutečnil 48. ročník Světového ekonomického fóra. Všechny sedm předsednických postů tohoto každoročně se opakujícího setkání více než tři tisíce vrcholných manažerů a ekonomů však letos poprvé obsadily ženy.
- USA omezí dle slov Trumpa své výdaje směřované Úřadu OSN pro palestinské uprchlíky na Blízkém východě. Místo současných 125 milionů dolarů ročně přispějí v roce 2018 pouze 60. Ještě v roce 2016 přitom příspěvky činily 368 milionů dolarů. Takto drastické omezení znamená např. ohrožení existence 700 škol pro více než 500 000 dětí, které agentura provozuje.

NATO

- 16. ledna byla v Bruselu podepsána bezpečnostní dohoda mezi NATO a Katar, která zavedla nová pravidla pro předávání tajných informací. Po Bahrajnu, Spojených arabských emirátech a Kuvajtu byl Katar posledním státem v rámci partnerství ICI, který smlouvu s Aliancí uzavřel.
- Výročí 50 let od svého vzniku oslaví roku 2018 Poradní skupina NATO pro průmysl. Za dobu své existence vytvořilo toto zhruba čtyřicetileté těleso více než 200 odborných zpráv a doporučení.

INZERCE

Ondřej Dočkal: "Chtěl jsem alespoň trochu měnit svět"

Ondra Dočkal je bývalý účastník Summitu, absolvent Cambridge a v současné době pracuje pro Boston Consulting Group (BCG). Na únorové přípravné setkání přijede pro letošní účastníky Summitu udělat seminář. V krátkém rozhovoru mluví o tom, jaké to je radit vládám a největším firmám na světě.

Co bylo rozhodující pro to, že ses rozhodl pracovat pro BCG?

Chtěl jsem alespoň trochu měnit svět a být obklopený chytrými mladými lidmi ze všech oborů a koutů světa. Alternativou k BCG pro mě byly technologické firmy jako Apple, Google, Facebook, ale zároveň jsem se nechtěl tak úzce specializovat na tech a chtěl jsem hodně cestovat, tohle všechno už asi žádná jiná práce nesplňuje.

Mohl bys BCG v krátkosti představit?

BCG dělá strategy consulting – radí se strategickými problémy. Prakticky to funguje tak, že soustřeďuje největší talenty ze všech oborů od filozofie po neurovědu a pronajímá je hlavně velkým firmám k řešení jejich největších problémů a vytváření inovativních nápadů, které lidi „zevnitř“ už nenapadnou. Někdo o nás říká, že prodáváme nejlepší mozky a rady, co jdou dneska na světě za peníze koupit.

Přestože je práce na projektech různorodá, je možné na ní generalizovat něco, co platí pro všechny případy?

Na začátku je vždy nějaký velký problém, který má být vyřešen a nikdo neví jak. Do jakých nových produktů bychom se měli pustit? Jak přilákat do naší země více turistů? Jak zajistit, aby si co nejvíce válečných uprchlíků našlo práci? Takové otázky od klientů dostáváme na začátku projektu. Jsou to tak různé věci, že i průběh je pak vždycky jiný.

Který projekt byl zatím tvůj nejoblíbenější?

Dělal jsem strategii pro jednu z velkých globálních tech firem, nemůžu prozradit jakou, ale většina jejich současných tržeb je

závislá na jednom hlavním produktu, který je teď super úspěšný, ale je spousta dobrých důvodů si myslet, že za pár let tomu tak nebude. Náš úkol bylo vymyslet, do čeho nového by se měli teď pustit. A už se moc se těším, až si budu moci tu krabičku koupit. **Jeden z tvých posledních projektů byl v Bangladéši, kde jsi pomáhal tamní vládě a budeš o něm mluvit na semináři. Jak budovat zemi kde nic nefunguje na příštím přípravném setkání. Prozradíš o něm něco dopředu?**

Pomáhali jsme vládě s elektrifikací země – mají ambici zavést do roku 2021 elektřinu 40 milionům lidí, kteří ji teď nemají, nevěděli, jak to udělat a kde na to vzít. Byla to neuvěřitelná zkušenost, pro mě nakonec hlavně o tom, jak všechno souvisí se vším a jak těžké je cokoli budovat v zemi, kde nefunguje vůbec nic.

Mají vlády o rady BCG často zájem?

Ano. Pro hodně vlád to je ale politicky složité – den času našeho konzultanta stojí opravdu hodně peněz. Párkrát se z toho stala mediální senzace – to, že vláda platí tolik peněz často za čerstvé absolventy, pro hodně voličů vypadá podezřele, protože super drahé poradce mají spojené s korupcí. Je to škoda, my sami se pouštíme jen do projektů, kde je finanční dopad alespoň desetkrát větší, než co za nás klient zaplatí, a ve vládním sektoru často umíme udělat ještě mnohonásobně víc.

Je reálné, aby v BCG pracoval i člověk, který nevystudoval jednu z nejlepších univerzit světa?

Určitě. Není to časté, ale jeden z nejvýše postavených Čechů v BCG vystudoval VŠE, pak hrál profesionálně volejbal a až potom se dostal k nám. Je to vlastně jen o tom, jestli je člověk kreativní a umí řešit komplexní problémy. ■

Linda Coufalová

zástupkyně šéfredaktora Chronicle

HODNOCENÍ PROJEVŮ

Stát	Obsah	Forma
USA	★★★★☆	★★★★☆
Doporučujeme vyvarovat se monotónního přednesu. Chválíme faktickou správnost.		
Dánsko	★★★★☆	★★★★☆
Pokuste se projev nečíst a být střídmější v gestikulaci. Oceňujeme vhodnou důraznost.		
Singapur	★★★★☆	★★★★☆
Chválíme jasnou výslovnost a vhodnou intonaci. Zaměřte se na obsahovou stránku.		
Saúdská Arábie	★★★★☆	★★★★☆
Zmírněte gesta a zklidněte hlas. Věříme, že s dalším projevem nervozita opadne.		
Island	★★★★☆	★★★★☆
Oceňujeme odvážné showmanství a přirozené charisma, je však třeba mít na paměti, že zastupujete svou zemi jakožto diplomat, nikoliv aktivistický hokejista.		
Panama	★★★☆☆	★★★☆☆
Věnujte projevu co do obsahu více práce. Jeho přednes si užijte, není třeba spěchat.		
Senegal	★★★☆☆	★★★★☆
Máte příjemný hlas, mluvte hlasitěji a snažte se vystihnout lépe politiku svého státu.		
Lucembursko	★★★★☆	★★★★☆
Chválíme přiměřenou rychlost mluvy a jasnou výslovnost, škoda nervozity.		
Filipíny	★★★★☆	★★★☆☆
Snažte se necukat koutky úst a stát klidněji. Publikum příště hledejte před sebou.		
Spojené království	★★★★☆	★★★☆☆
Vyvarujte se zbytečně vyhocené intonace hlasu. Chválíme srozumitelnou kadenci řeči a chvilku soustředění za pultem, než jste projev započala.		
Indonésie	★★★★☆	★★★☆☆
Projev je nezbytně méně číst a lépe ho prodat. Obsahově však poměrně kvalitní práce.		
Kanada	★★★★☆	★★★★☆
Skvělý tok řeči a výstižné grimasy. Jde vidět, že svému projevu doopravdy věříte.		
Spojené království (NATO)	★★★★☆	★★★★☆
Po obsahové stránce chvályhodné, pro příště se obsah lépe naučte a nebojte se přidat na intonaci.		

ZÁVODNÍK

Česká republika volí prezidenta. Do druhého kola postoupil stávající prezident republiky Miloš Zeman a bývalý předseda Akademie věd Jiří Drahoš. Drahošovi vyjádřili podporu nepostoupivší kandidáti Pavel Fischer, Michal Horáček, Marek Hilšer i Mirek Topolánek. Německo směřuje k další velké koalici konzervativní unie CDU/CSU kancléřky Angely Merkelové a sociální demokracie (SPD). Do Evropy se loni přes Středozemní moře dostalo výrazně méně migrantů než v roce 2016. Podle Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) jich bylo 171 635, zatímco v roce 2016 to bylo 363 504. Evropská komise podala u Soudního dvora Evropské unie žaloby proti Česku, Maďarsku a Polsku kvůli jejich odmítání programu přerozdělování žadatelů o azyl. Rozdělování uprchlíků na základě kvót není podle nového rakouského kancléře Sebastiana Kurze vhodným prostředkem k řešení migrační krize. Od 1. ledna 2018 poprvé v historii převzalo předsednictví v Radě EU Bulharsko. Bulharsko a Rumunsko se cítí diskriminovány, poněvadž nejsou členy schengenského prostoru, byť splňují potřebné podmínky. Turecká armáda zahájila ofenzivu proti syrským Kurdům. Evropská unie v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN rozšířila sankce vůči Severní Koreji kvůli severokorejské zkoušce mezikontinentální rakety. Členské země EU též prodloužily hospodářské sankce proti Rusku do 31. července 2018 v souvislosti s ruským jednáním v ukrajinské krizi. Američti demokraté po třech dnech vyjednávání s republikány podpořili návrh na další financování vlády. Zákon zajišťuje chod úřadů do 8. února. Římské smlouvy o vytvoření Evropského hospodářského společenství (EHS) a Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom) vstoupily v platnost před 60 lety, 1. ledna 1958, a položily základní kámen ke vzniku současné Evropské unie. V Saúdské Arábii bylo po 35 letech povoleno kino. ■

Tomáš Krause
šéfredaktor Chronicle

Generální partner
Pražského studentského summitu

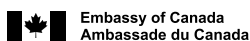

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Evropská
komise

Zastoupení v České republice

AUTO ZRUCKÝ
DEALER NISSAN

Partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT

Mediální
partneři

Informační centrum OSN v Praze
United Nations Information Centre Prague

Za podpory

Tiráž

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁŽKY (AMO), Žitná 608/27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz;

Šéfredaktor: Tomáš Krause, tel: 734 477 507, **e-mail:** chronicle@amo.cz; **zástupkyně šéfredaktora:** Linda Coufalová; **redakce:** Jakub Drahorád, Jakub Kopřiva, Zuzana Krulichová, Rafat Kurdi, Daniel Netrval, Tereza Ondráčková, Kateřina Poremská; **fotografie:** Romana Červenková, Vojtěch Konečný, Monika Mléčková, Iva Gejdošová, Daniela Klodnerová, Michal Janata, Andrea Tunysová; **sazba:** Linda Coufalová; **layout:** Jan Václav.

Prezentované názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce (vydavatele).